

محل مهر آموزشگاه	وقت آزمون: ۸۰ دقیقه	باسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان مازندران مدیریت آموزش و پرورش شهرستان گلگاه سوالات دانش آموزان دوره دوم متوسطه نوبت اول ، دی ماه ۱۳۹۹ دبیرستان توحید	سؤالات درس: علوم و فنون ادبی ۳
	تاریخ امتحان: ۹۹/۱۰/۶		نام و نام خانوادگی:
	تعداد سوال: ۲۵		شماره داوطلب :
نام و نام خانوادگی دبیر و امضا: کیانی			
نمره با عدد:		نمره با حروف:	
0/75	تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره) 1. عبارات درست را با (ص) و نادرست را با (غ) مشخص نمایید. الف- انجمن ادبی خاقان به ریاست نشاط تشکیل شد ( ) ب- ترجمه آثار اروپایی در ایران با تاسیس چاپ خانه در زمان فتحعلی شاه آغاز شد ( ) پ- اعزام دانشجویان ایرانی به خارج از کشور برای تحصیل یکی از عوامل ایجاد نهضت بازگشت ادبی است ( )		
0/5	2. نام نویسندگان آثار مقابل را بنویسید . الف- امثال و حکم: ب- شمس و طغرا:		
0/5	3. ادبیات بیداری با ظهور مفاهیمی نو؛ مثل آزادی ، ..... ، ..... و مبارزه با استبداد و استعمار شکل گرفت.		
0/75	4. کوتاه پاسخ دهید : الف- اولین و تنهاترین کتاب تاریخی دوره مشروطه چه نام دارد؟ ..... ب- تنها نمونه نمایشنامه فارسی توسط چه کسی نوشته شد؟ ..... پ- مهمترین اثر ترجمه در دوره مشروطه چه نام دارد؟		
0/5	5. هر کدام از موارد زیر مربوط به کدام یک از سطح های سبک شناسی دوره بیداری است؟ الف) توجه به واژگان کهن ب) توجه به قالب های قصیده و مثنوی		
0/25	6. نوشته زیر از کدام نویسنده دوره ادبیات بیداری است ؟ « مدتی است که از تحریرات (نامه ها) شما محظوظ نشده ام، در این مرارت و زحمت های خراسان چیزی که به فریاد ماها می رسد همان الفاظ و معانی دلپذیر شما بود که مرده را جان می دهد و خسته را درمان، حالا چه افتاده که باب این فیض مسدود است ؟» الف- فرخی یزدی ب- قائم مقام فراهانی ج- ایرج میرزا د- ادیب الممالک فراهانی		
0/25	7. بیت زیر را در قلمرو ادبی بررسی نمایید .(یک مورد) آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی دست خود زجان شستم از برای آزادی		
0/5	8. دو ویژگی نوشته زیر، از قائم مقام فراهانی را بنویسید. « آب و خاک را با عالم پاک چه کار است واعی و مزکوم را با مرئی و مضموم چه بازار...از جهت فضل در جنبش آمد شجاع وجود بر بقاع شهود.»		

1/5	<p>موسیقی شعر (۶ نمره)</p> <p>9. وزن بیت های زیر را بنویسید ، پس از آن مقایسه کنید کدام بیت وزن همسان و کدام یک ناهمسان است؟</p> <p>الف- به حسن و خلق وفا کس به یار ما نرسد وزن: ب- آب زنید راه را، هین که نگار می رسد وزن: مقایسه:</p>
0/25	<p>10. در کدام یک از تقطیع های زیر، به صورتی که بین دو هلال تقطیع شده است، حذف همزه صورت گرفته است ؟</p> <p>الف- شور انگیز : (U _ _ U _) ب- بهجت انگیز (U _ _ U _)</p>
1	<p>11. تقطیع نمونه های زیر، به صورتی که بین دو هلال تقطیع شده است، با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد ؟</p> <p>نوع آن را بنویسید.</p> <p>الف- شب و روز (U _ _ U _) ب- کمان ابرویش (U _ _ U _)</p>
0/5	<p>12. در بیت « تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان بین / کس واقف ما نیست که از دیده چه ها رفت) وزن هم سان آن بر نا همسان برتری دارد یا ناهمسان بر همسان ؟</p>
2	<p>13. نشانه های هجایی بیت زیر را به دو صورت برش بزنید؛ پس از تعیین هجا های آوایی، وزن را بنویسید.</p> <p>الف - کشتی شکستگانیم، ای باد شرطه برخیز باشد که باز بینیم دیدار آشنا را</p>
1	<p>زیبایی شناسی (۶ نمره)</p> <p>14. در شعر زیر زیبایی و تناسب معنوی در شعر چگونه ایجاد شده است ؟</p> <p>من مسلمانم / قبله ام یک گل سرخ / جانمازم چشمه ، مهرم نور / دشت سجاده من</p>
1	<p>15. در ابیات زیر آرایه های مراعات نظیر- تلمیح و تضمین را مشخص نمایید . (فقط نام آرایه جلوی هر قسمت نوشته شود)</p> <p>الف- یار بی پرده از در و دیوار / در تجلی است یا اولی الابصار ب- ایوب با چندین بلا، کاندر بلا شد مبتلا / پیوسته این بودش دعا: «الصبر مفتاح الفرج» ج- چون در این میدان نداری دست و پایی همچو گوی / اختیار سر به زلف همچو چوگانش گذار د- حافظ از جور تو ، حاشا که بگرداند روی / «من از آن روز که دربند توام، آزادم»</p>
1	<p>16. در کدام بیت آرایه تلمیح وجود دارد؟ تلمیح موجود در آن را توضیح دهید:</p> <p>الف: حرفی است این که خضر به آب بقا رسید ب: غمناک نباید بود از طعن حسود، ای دل زین چرخ دل سیه، دم آبی ندید شاید که چو وابینی، خیر تو در این باشد</p>

1	17. در ابیات زیر آرایه ی لف و نشر را بیابید و جدول زیر را کامل کنید.
0/5	الف: منعم مکن از دیدن قدو رخ و چشمش /من انس به سرو و گل و بادام گرفتم . ب: روی و چشمی دارم اندر مهر او /کاین گهر می ریزد آن زر می زند
0/5	لف 1: ..... نوع لف و نشر:
0/5	نشر 2: ..... نوع لف و نشر:
0/5	18. در بیت زیر متناقض نما را بیابید و آن را مشخص کنید. گوش ترحمی کز ما نظر نپوشد دست غریق یعنی فریاد بی صداییم
0/5	19. در بیت «گفتی زغمم بنشین یا از سرجان برخیز /فرمان برمت جانا، بنشینم و برخیزم» موسیقی معنوی تضاد در بیت از مقابله چه کلماتی پدید آمده است؟
0/5	20. درستی یا نادرستی با توجه به بیت زیر را مشخص نمایید.. « بیستون بر سر راه است مباد از شیرین / خبری گفته و غمگین دل فرهاد کنید» الف - بیت « کوه بیستون» تضمین شده است . درست ☐ نادرست ☐ ب- آرایه مراعات نظیر در این بیت به کار رفته است .. درست ☐ نادرست ☐
0/75	21. در بیت های زیر ،هریک از قسمت های مشخص شده، کدام آرایه معنوی را به وجود آورده است ؟ الف- شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحل ها ب- ما با توایم و با تو نه ایم ؛ اینت بوالعجب / در حلقه ایم باتو و چون حلقه بردریم پ- در نیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید والسلام
0/5	22. با توجه به بیت زیر، گزینه درست کدام است ؟ « با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت» الف- آرایه های لف و نشر، مراعات نظیر و تضمین در بیت به کار رفته است . ب- آرایه های تلمیح ، مراعات نظیر و لف و نشر در بیت به کار رفته است . پ- آرایه های واج آرایی، لف و نشر، تضمین در بیت به کار رفته است . ت- آرایه های تلمیح، متناقض نما، لف و نشر در بیت به کار رفته است.

1	<p>نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)</p> <p>23. متن زیر از کتاب «سیاحتنامه ابراهیم بیگ» را در دوسطح زبانی و فکری بررسی کنید :</p> <p>«صبح تا شام در کوچه و بازارها می گردند؛ هر جا دونفر با هم دیگر دعوا کنند، نزد فراش باشی می برند، هرگاه دعوا خالی از اهمیت است ، دوتومان فراش باشی و پنج قران نایب و دوسه قران هم این فراشان می گیرند، مرخص می کنند .»</p> <p>سطح زبانی :</p> <p>سطح فکری :</p>
1	<p>24. متن زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید :</p> <p>«ننه،هان ! این زمین روی چیه ؟روی شاخ گاو؟روی ماهی، ماهی روی چیه،؟روی آب ، آب روی چیه؟ وای وای ! الهی روده ات ببره،چقدر حرف می زنی؟! حوصله ام سر رفت ! آفتابه لگن شش دست ،شام وناهار هیچی!»</p> <p>الف- از ویژگی شعر عصر بیداری ،کاربرد زبان محاوره ای است . دو نمونه دراین شعر بیابید و نشان دهید .</p> <p>ب- یک کنایه دراین نوشته بیابید که به شیوه تمثیل رایج است .</p>
2	<p>25. سروده زیر از عارف قزوینی را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید.</p> <p>«نالۀ مرغ اسیر این همه بهر وطن است همت از باد سحر می طلبم گر ببرد فکری ای هم وطنان ،در ره آزادی خویش خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد</p> <p>الف- دو آرایه ادبی در شعر بالا مشخص کنید .</p> <p>ب- دو ویژگی زبانی این شعر را بنویسید.</p> <p>پ- در بیت اول واژه های قافیه کدام هستند؟</p> <p>ت- این شعر را از دیدگاه فکری بررسی نمایید.</p> <p>مسلک مرغ گرفتار قفس، همچو من است خبر از من به رفیقی که طرف چمن است بنمایید که هرکس نکند ، مثل من است زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است «</p> <p>موفق باشید.</p>

